

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 240.973 van 8 maart 2018
in de zaak A. 218.672/VII-39.633.**

In zake : Maria JANSSENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Thomas Eyskens
kantoor houdend te 1000 Brussel
Bischoffsheimlaan 33
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 9 maart 2016, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw van 23 december 2015 waarbij de bestuurlijke beroepen ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant van 12 mei 2005, houdende het verlenen aan de BVBA Frederickx van de milieuvergunning voor het veranderen van een inrichting voor de productie van gewapende betonelementen, gelegen aan de Schuttersveldstraat 11 te Scherpenheuvel-Zichem, gedeeltelijk gegrond worden verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. Verzoekster heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 september 2017.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sebastiaan De Meue, die loco advocaat Thomas Eyskens verschijnt voor verzoekster, en advocaat Samuel Mens, die loco advocaat Bart Staelens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ronny Vercruyssen heeft een andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De BVBA Frederickx exploiteert een inrichting voor de productie van gewapende betonelementen op een perceel aan de Schuttersveldstraat 11 te Scherpenheuvel-Zichem.

3.2. Op 14 november 1996 heeft de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant de basisvergunning voor de exploitatie van de betrokken inrichting verleend. De termijn van deze vergunning loopt tot 25 juni 2016.

3.3. De BVBA Frederickx dient op 15 december 2004 bij de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant een aanvraag in om de bestaande inrichting te veranderen, zodat zij voortaan omvat:

- een stalplaats voor drie heftrucks en één laadschop;
- een schroefcompressor met een vermogen van 11 kW;
- de opslag van cement in twee silo's (45.000 kg en 80.000 kg), de opslag van ontkistingsolie in twee bovengrondse houders met een inhoud van respectievelijk 2.200 liter en 4.000 liter, en 420 liter in vaten;
- een stookolietank van 2.500 liter in een groeve, een bovengrondse dubbelwandige dieseltank van 3.300 liter, een opslag van 420 liter ontkistingsolie in vaten en een opslag van 2.200 liter ontkistingsolie in een bovengrondse tank;
- de opslag van diverse oliën (hydraulische olie, versnellingsbakolie en motorolie) in vaten, de opslag van 420 kg smeervet in vaten en een bovengrondse tank met 4.000 liter ontkistingsolie;
- een verdeelslang voor diesel;
- een labo voor betonproeven;
- machines voor het mechanisch behandelen van minerale producten met een geïnstalleerde totale drijfkracht van 41,47 kW;
- installaties voor de productie van betonwelfsels met een geïnstalleerde totale drijfkracht van 78 kW;
- een betoncentrale met een totaal vermogen van 37,4 kW;
- de opslag van minerale producten op een terrein met een oppervlakte van 1,2 ha;
- een bezinkput voor het opvangen van huishoudelijk afvalwater;
- een grondwaterwinning met een opgepompt debiet van 6 m³/dag en 1.200 m³/jaar.

3.4. Op 12 mei 2005 verleent de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant de gevraagde vergunning tot verandering, voor een termijn die samenvalt met de geldigheidsduur van de basisvergunning.

3.5. Tegen deze beslissing worden twee bestuurlijke beroepen ingesteld bij de bevoegde Vlaamse minister, waaronder één door verzoekster.

3.6. De ministeriële beslissing over deze beroepen wordt door de Raad van State herhaaldelijk vernietigd, laatst bij arrest nr. 231.919 van 9 juli 2015.

3.7. Ingevolge voornoemd arrest wordt de beroepsprocedure opnieuw hernomen.

3.8. Met het thans bestreden besluit van 23 december 2015 verleent de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw de gevraagde milieuvergunning en verklaart zij de aanvraag zonder voorwerp in zoverre die betrekking heeft op de portaalkraan.

3.9. Inmiddels heeft de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw bij besluit van 7 september 2016 aan de BVBA Fingo-Frederickx een milieuvergunning verleend voor het verder exploiteren en veranderen van de betrokken inrichting.

Bij arrest nr. 237.394 van 16 februari 2017 heeft de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze vergunning bevolen.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De verwerende partij werpt op dat verzoekster niet langer over het in rechte vereiste belang beschikt vanaf het ogenblik dat de geldigheidsduur van de basisvergunning, waaraan de bestreden vergunning tot verandering is gekoppeld, zal zijn verstreken.

5. In haar memorie van wederantwoord stelt verzoekster dat het verstrijken van de geldigheidsduur van een akte op zich niet meebrengt dat het belang bij het bestrijden van die akte verloren gaat omdat “rechtstheoretisch” gezien “de vernietiging van de akte de rechtsplicht voor het bestuur met zich [mee]brengt om een nieuwe beslissing te nemen, waarbij deze uitspraak zal doen over de vraag of de principieel verboden activiteit, die niettemin de lopende procedure voor de Raad van State is uitgevoerd, al dan niet (retro-actief) wordt gedekt door een nieuwe akte”. Voorts wijst verzoekster erop dat de bestreden beslissing haar ter kennis is gebracht met “een brief, welke door de post is aangeboden op 11 januari 2016” en dat “[r]ekening houdende met de beroepstermijn, de termijnen voor de uitwisseling van de memories, de termijn die het auditoraat nodig heeft om een verslag op te stellen, de termijn voor de laatste memories, en tenslotte de termijn voor de vaststelling van de zaak voor pleidooien”, het belang met de nodige soepelheid moet worden beoordeeld, te meer omdat zij “zes verschillende pogingen van de minister om een rechtsgeldige beslissing te nemen over het door haar ingestelde administratief beroep dd. 21 juni 2005, heeft laten schorsen door de Raad van State” en zij “de gevolgen van de diverse onwettige ministeriële besluiten al meer dan een decennium heeft moeten dragen”. Na een vernietigingsarrest, zo vervolgt verzoekster, zou zij uitzicht krijgen op rechtsherstel doordat de bevoegde minister “eindelijk tot de weigering van de vergunning kan beslissen”. Ook wijst zij erop dat de toepassing wordt gevorderd van artikel 36, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Omdat niet kan worden vermoed dat de exploitant zijn activiteiten op korte termijn

zal stopzetten, valt volgens verzoekster in de toekomst te vrezen voor een herhaling van “(deels) zonevreemde exploitatievergunningen, stedenbouwkundige vergunningen en/of omgevingsvergunningen”, terwijl een uitspraak over voorliggend annulatieberoep het voor haar mogelijk maakt “om tegen dergelijke initiatieven juridisch weerwerk te bieden”. Tot slot merkt zij op dat de notie “beroep” niet beperkt is tot voorliggende zaak, maar dat het beroep een aanvang heeft genomen met het instellen van het bestuurlijk beroep en “waarover de minister - thans een zevende keer - , wederom negatief uitspraak doet”, dat zij blijkt geeft van “een volgehouden volharding” en dat zij ook op stedenbouwkundig vlak consequent de zonevreemdheid van het betrokken bedrijf bestrijdt.

6. De verwerende partij voegt in haar laatste memorie toe dat het actueel belang bij het aanvechten van een verstreken vergunning aanvaard kan worden indien de nietigverklaring ervan tot gevolg kan hebben dat geen nieuwe milieuvergunning kan worden verleend, dat te dezen de nietigverklaring van het bestreden besluit geen enkele invloed heeft op de later verleende milieuvergunning van 7 september 2016 die eveneens wordt aangevochten door verzoekster, dat artikel 30, § 5, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I) bepaalt dat de vergunning voor de verandering van de inrichting samenvalt met de geldigheidsduur van de basisvergunning, dat voormelde bepaling er zich tegen verzet dat opnieuw uitspraak zou worden gedaan over de aanvraag die tot het bestreden besluit heeft geleid en dat de uitkomst van voorliggend geding geen enkele invloed kan hebben op de wettigheid van de actueel geldende basismilieuvergunning van 7 september 2016.

7. In haar laatste memorie laat verzoekster nog gelden dat zij “de onwettigheid van de thans bestreden vergunning wel degelijk in verband brengt met een navolgende beslissing, te weten deze omtrent het GRUP” en dat de verwerende partij niet antwoordt op hetgeen in de memorie van wederantwoord wordt tegengeworpen omtrent de aangevoerde exceptie.

Beoordeling

8. Overeenkomstig artikel 19, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kunnen de beroepen tot nietigverklaring voor de Raad van State worden gebracht door elke partij welke doet blijken van een benadeling of van een belang. De verzoekende partij moet doen blijken van het rechtens vereiste, rechtstreeks, persoonlijk, zeker en actueel belang bij de gevraagde vernietiging.

Het belang als ontvankelijkheidsvoorwaarde verbiedt beroepen die een zuiver symbolische vernietiging beogen of die enkel strekken tot het vernietigen in het belang van de wet, zonder dat de verzoekende partij enig voordeel, hoe miniem ook, kan halen uit die nietigverklaring.

9. Het belang moet bestaan op het ogenblik dat het beroep wordt ingesteld en moet blijven bestaan tot aan de definitieve uitspraak. Dit belang kan weliswaar in de loop van het geding evolueren, maar de verzoekende partij moet aannemelijk maken dat de vernietiging in de gewijzigde omstandigheden haar nog een concreet voordeel oplevert. Dit voordeel moet in principe meer zijn dan de genoegdoening verbonden met het horen onwettig verklaren van de bestreden beslissing.

10. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat de bestreden milieuvergunning voor de verandering van de inrichting is verstreken op 25 juni 2016, zijnde de einddatum van de termijn van de basisvergunning. Bijgevolg heeft het bestreden besluit zijn volledige uitwerking gehad en kan er geen sprake zijn van nadelen die teweeggebracht worden door de tenuitvoerlegging ervan. De vernietiging van een verstreken milieuvergunning kan verzoekster, die in rechte opkomt in haar hoedanigheid van omwonende van de vergunde hinderlijke inrichting, in beginsel geen direct voordeel meer opleveren wat betreft het afwenden van omgevingshinder die verbonden is aan de exploitatie van de inrichting.

11. Evenwel mag de betrokkene niet ontzegd worden aan te tonen welk ander belang hij alsnog bij de gevraagde vernietiging zou bezitten. Te dezen roept verzoekster in haar memorie van wederantwoord en laatste memorie een aantal omstandigheden in die zouden meebrengen dat zij nog steeds belang heeft bij de vernietiging van de bestreden beslissing. Aldus is de Raad van State gehouden na te gaan of verzoekster zich, ondanks het aflopen van de bestreden milieuvergunning, nog kan beroepen op een belang als bedoeld in artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

12. In zoverre verzoekster zich beroept op de moeilijkheid om de onwettigheid van de bestreden vergunning vastgesteld te zien binnen de tijdspanne die normaal is voor het afwikkelen van de annulatieprocedure, kan de gebeurlijke vernietiging van de bestreden beslissing die geen uitwerking meer heeft, niet verhelpen aan de ingeroepen bijzondere omstandigheid. Bovendien zijn de volledige bedrijfsactiviteiten actueel het voorwerp van een nieuwe milieuvergunning, verleend bij besluit van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw bij besluit van 7 september 2016, waartegen verzoekster ook een vernietigings- en schorsingsberoep bij de Raad van State heeft ingesteld (zaak A. 220.676/VII-39.829). Met het onderzoek van de wettigheid van laatstgenoemde vergunning, kan verzoekster haar beoogde doel alsnog bereiken. In dat opzicht zou een beoordeling ten gronde van onderhavig beroep geen bijkomend voordeel opleveren. Zelfs bij de vernietiging van de thans bestreden vergunning zou de verwerende partij immers enkel kunnen vaststellen dat de bestuurlijke beroepen ingesteld tegen de in eerste aanleg genomen beslissing van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant van 12 mei 2005 zonder voorwerp zijn geworden wegens het verstrijken van de termijn van de basisvergunning. Aangezien milieuvergunningsbeslissingen enkel voor de toekomst gelden, zou zij er ook niet toe gebracht kunnen worden om een milieuvergunning te verlenen die enkel uitwerking heeft in het verleden. Het enkele feit dat verzoekster vraagt dat de Raad van State gebruik zou maken van zijn substitutiebevoegdheid op grond van artikel 36, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, verandert daar niets aan. Zoals hoger uiteengezet, zou een arrest enkel in de plaats

van de daartoe gebonden bevoegdheid van de verwerende partij kunnen vaststellen dat het bestuurlijk beroep van verzoekster geen voorwerp meer heeft. Verzoekster beweert niet dat zij belang heeft bij dergelijke vaststelling.

13. Bijgevolg tonen de bijzondere omstandigheden die verzoekster voor het voetlicht brengt, geen belang aan dat te onderscheiden is van het belang dat gelegen is in het louter onwettig horen verklaren van de bestreden beslissing. Het nastreven van een dergelijk voordeel, vormt geen belang dat rechtstreeks verbonden is aan het doen verdwijnen van de bestreden akte uit de rechtsorde. Verzoekster doet bijgevolg niet meer blijken van het rechtens vereiste actueel belang.

Het beroep is onontvankelijk.

V. Kosten

14. Overeenkomstig artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de afdeling bestuursrechtspraak een rechtsplegingsvergoeding toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.

15. Verzoekster noch de verwerende partij is te beschouwen als een in het gelijk gestelde partij in de zin van artikel 30/1, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Er is derhalve geen aanleiding om een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

**2. Verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot
nietigverklaring, begroot op 200 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van
acht maart tweeduizend achttien, door de Raad van State, VIIe kamer,
samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeys